

Slovenské cukrovary v procesu transformace Evropského trhu s cukrem

SLOVAK SUGAR FACTORIES IN EUROPEAN SUGAR MARKET TRANSFORMATION PROCESS

Marek Dvořák¹, Luboš Smutka¹, Renáta Krajčířová², Zdenka Kádeková², Josef Pulkrábek³¹ Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta² Slovenská poľnohospodárska univerzita, Fakulta ekonomiky a manažmentu³ Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Reforma politiky EU týkající se výroby cukru v letech 2006 až 2009 výrazně zasáhla do cen cukru a významně ovlivnila vývoj na trhu. Byla hodnocena jako úspěch Evropské komise. Po provedení reformy v roce 2009 byly ceny bílého cukru a cukrové řepy výrazně sníženy. Toto snížení cen bylo zásadní jak pro pěstitele cukrové řepy, tak pro cukrovary (1, 2). Přizpůsobení bylo v jednotlivých zemích individuální. Zemědělství ekonomové, přestože úspěch reformy s ohledem na stanovené cíle uznávají, byli zklamáni některými konkrétními aspekty, které vedly ke zbytečné ztrátě efektivity (3). V roce 2012 byl publikován model prostorové rovnováhy cen na světovém trhu s cukrem, který simuloval zrušení systému kvót EU. Autoři se v něm soustředili na dva dílčí scénáře zohledňující nižší než očekávanou a vyšší než očekávanou cenu na světovém trhu. Ve všech scénářích cen na světových trzích vedlo zrušení kvóty ke zvýšení produkce v EU

a odpovídajícím způsobem ke snížení preferenčního dovozu. Čím vyšší byla cena na světovém trhu, tím byla tato tendence výraznější. Jak dále autoři uváděli, ukázalo se, že cena v EU je ovlivněna světovým trhem a že politika kvót v zemích EU nemá potenciál vyvolat významný dopad na cenu světového trhu (4).

Zrušení cukerních kvót v roce 2017 bylo zlomem a ve svých důsledcích způsobilo snížení cen cukru. V podmínkách Slovenska výroba cukru byla a zůstala i v současnosti zachována jako jediná kompletní a plně funkční vertikála v rámci zemědělsko-potravinářského sektoru. Počet cukrovarů se po roce 1989 postupně snižoval z deseti na dva cukrovary v současnosti.

Pro zajištění přiměřené produkce ve vertikále od pěstitelů až po zpracovatele je důležité nastavení smluvních vztahů. Nastavení podmínek smluv vyžaduje z pohledu logistické náročnosti kampaně nezbytnou koordinaci a i motivaci jednotlivých

Tab. 1. Vybrané finanční ukazatele na posouzení finančního zdraví a kondice cukrovarů

Název ukazatele	Konstrukce ukazatele	Hodnota	Ukazatel vyjadřuje
Likvidita III. stupně	krátkodobý majetek / krátkodobé cizí zdroje	(koef.)	Míru krytí krátkodobých dluhů podniku celkovým krátkodobým majetkem.
Doba obratu zásob	(zásoby / tržby) × 360	(den)	Průměrnou dobu vázanosti finančních prostředků v zásobách podniku.
Doba splatnosti pohledávek	(pohledávky / tržby) × 360	(den)	Průměrnou dobu od vzniku pohledávek po její inkaso od dlužníků.
Doba splatnosti závazků	(závazky / tržby) × 360	(den)	Průměrnou dobu od vzniku závazků podniku vůči nebankovým věřitelům po jejich vypořádání.
Poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům	vlastní kapitál / cizí zdroje	(koef.)	Hodnotu vlastního kapitálu (kapitálu vlastníků) připadající na 1 euro cizích zdrojů.
Provozní rentabilita tržeb	(provozní výsledek hospodaření / tržby) × 100	(%)	Efektivnost transformačního procesu v turbulentním prostředí bez zátěže různých vedlejších faktorů. Je doplněním klasických syntetických ukazatelů rentability vzhledem k častým nízkým (nulovým) hodnotám mediánů.
Podíl nově vytvořené hodnoty v tržbách	(nově vytvořená hodnota / tržby) × 100	(%)	Jestli je podnik schopen produkcí svých výkonů vytvořit „novou hodnotu“, a to po úhradě nákladů spojených s hlavními výrobními činiteli.
Podíl přidané hodnoty v tržbách	(přidaná hodnota / tržby) × 100	(%)	Schopnost podniku tvořit vyšší hodnotu výkonů jako je hodnota nakupovaných vstupů.
Podíl EBITDA v tržbách	[(zisk před zdaněním + nákladové úroky + odpisy) / tržby] × 100	(%)	Efektivnost činnosti podniku jako míru generování zisku před zdaněním, nákladovými úroky a odpisy v jednom euru tržeb.

Pramen: www.cribis.cz, expertní analýza, vlastní zpracování

Tab. II. Použité finanční ukazatele pro posouzení postavení cukrovarů v regionu v roce zrušených kvót cukru vůči podnikům v regionu

Finanční ukazatel	HK SR	Me SR	DK SR	Me TC	Považský cukor, a.s.	Me TA	Slovenské cukrovary, s. r. o.
	Hodnota v roce 2017						
Likvidita III. stupně	6,31	1,71	0,80	1,75	2,25	1,61	2,43
Doba obratu zásob	13,85	—	—	—	58,48	—	117,83
Doba splatnosti pohledávek	159,69	54,08	15,96	46,10	47,54	51,94	31,10
Doba splatnosti závazků	730,44	135,90	48,21	112,78	44,03	133,64	39,57
Poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům	5,25	0,87	0,10	0,91	2,87	0,83	2,70
Provozní rentabilita tržeb	19,36	5,03	-6,74	5,31	4,13	4,70	6,35
Podíl nově vytvořené hodnoty v tržbách	19,70	5,11	-9,95	5,36	4,20	4,90	6,76
Podíl přidané hodnoty v tržbách	49,78	22,33	4,52	25,25	9,35	21,74	15,15
Podíl EBITDA v tržbách	28,06	8,62	-1,82	8,92	5,45	8,38	8,32

Pozn.: HK SR – horní kvartil za Slovensko, Me SR – medián za Slovensko, DK SR – dolní kvartil za Slovensko, Me TC – medián za Trenčiansky kraj, Me TA – medián podniků za Trnavský kraj.

Pramen: www.cribis.cz, expertní analýza, vlastní zpracování z www.registeruz.sk

pěstitelů cukrové řepy. Je na místě podpora systémů precizního zemědělství. Byly zjištěny finanční účinky v podobě snížených výrobních nákladů (5).

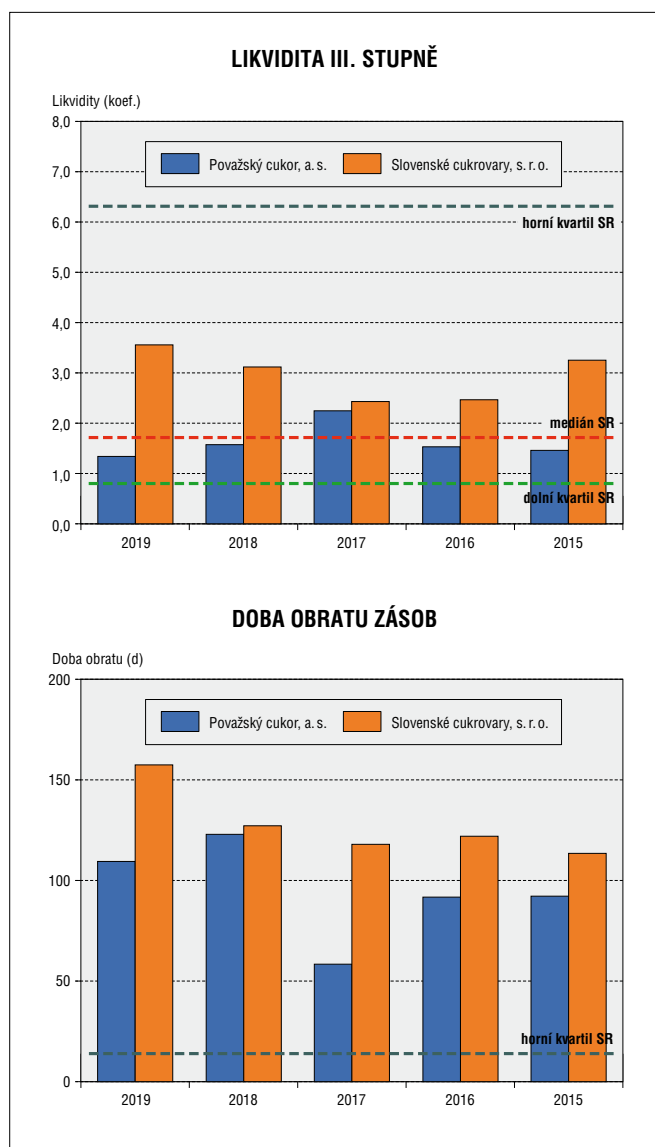
Jak uvádějí WIMMER A SAUER (6), má nyní cukrovarnický průmysl povoleno vyrábět v neomezeném množství cukr. Očekávalo se, že v krátkodobém horizontu vzroste přinejmenším poptávka po cukrové řepě (7).

Porozumění podnikatelskému prostředí je ústředním bodem procesu strategického plánování. Pokus o zlepšení procesu rozvoje podnikové strategie podpořil řadu přístupů, které se v průběhu času těšily různým úrovním podpory a popularity (8). Není však jasné, který analytický postup je nejlépe identifikuje (9). Spokojenost spotřebitelů je pro cukrovary důležitá, včetně zdravotních preferencí a postojů spotřebitelů k řepnému cukru. V digitální éře vyžaduje zavedení účinné marketingové strategie komplexnější pohled na tuto strategii než v minulosti (10). Měření a řízení spokojenosti zákazníků se stalo klíčovým tématem posledního desetiletí (11). Neefektivnost pozorovaná v současných zemědělsko-potravinářských dodavatelských řetězcích a nedávné trendy v zemědělsko-potravinářském průmyslu, jako je konsolidace, zvyšují potřebu dalších studií o řízení dodavatelského řetězce v této oblasti (12). Zástupci slovenského resortního ministerstva, pěstitelé a producenti cukru se shodli v roce 2018 v tom, že při podmínkách roku 2018 musí Slovensko zachovat zodpovědný a pozitivní přístup k udržení vlastní produkce cukru na úrovni přibližně 200 tis. t a pěstování cukrové řepy minimálně na úrovni rozlohy v 2018, a to v průměru ročně 22 tis. ha. Důvodem je potravinová bezpečnost Slovenska, využití stávajících zpracovatelských kapacit, diverzifikace pěstování plodin a v neposlední řadě i zachování cca 3 tisíc zaměstnanců míst převážně ve venkovských oblastech, které vertikála přímo i nepřímo vytváří (13). Po kampani 2019/2020 byl na trhu obrovský přetlak cukru a pokles odbytových cen přímo ohrožoval i slovenské pěstitele řepy a výrobce cukru. Podpurná systémová opatření MPRV SR a zelená nafta i pro cukrovou řepu pomáhají tuto složitou situaci překonávat. Pěstitele potrápily i nepříznivé klimatické podmínky. Tuto kampaň označili zástupci sektoru jako třetí nejhroší za poslední roky. Srážek bylo dost, ale v nesprávnou dobu a s výraznými regionálními rozdíly (14).

Kromě nepříznivého vlivu počasí byl i vysoký tlak chorob řepy. Cukrovarnická kampaň 2020/2021 je v pořadí už čtvrtou po sobě, kdy přestaly v celé EU platit produkční kvóty na cukr. Jak už bylo řečeno, nastal pokles odbytových cen a ten přímo začal ohrožovat pěstitele cukrové řepy a producenty cukru na Slovensku. Vyšší konkurence může vést k zániku méně konkurenčních cukrovarů, což se na Slovensku projeví také zánikem produkce cukrové řepy, která není obchodovatelná na větší vzdálenosti, a to kvůli vysokým dopravním nákladům. Při zániku pěstování cukrové řepy by se pravděpodobně navýšila produkce obilovin, respektive olejnin, které jsou na Slovensku dominantními plodinami z hlediska struktury produkce (15). Pro posouzení cukrovarů použijeme vybrané finanční ukazatele (16).

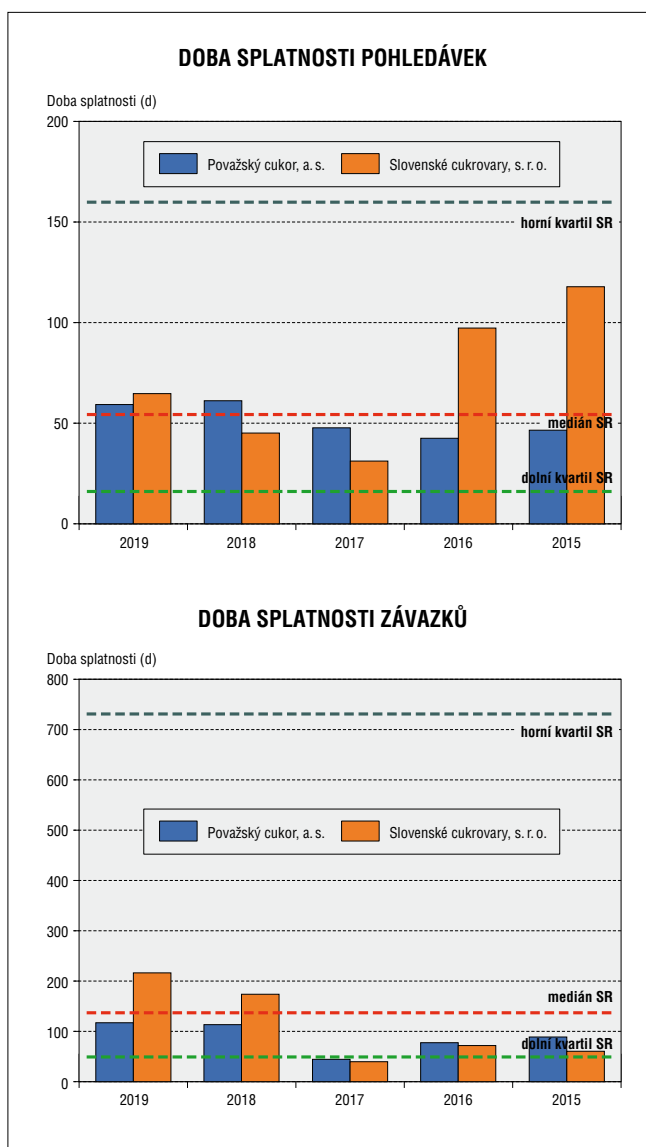
Obr. 1. Vývoj vybraných ukazatelů – likvidita III. stupně a doba obratu zásob – v cukrovarech na Slovensku v období let 2015 až 2019

Cíl a metodika

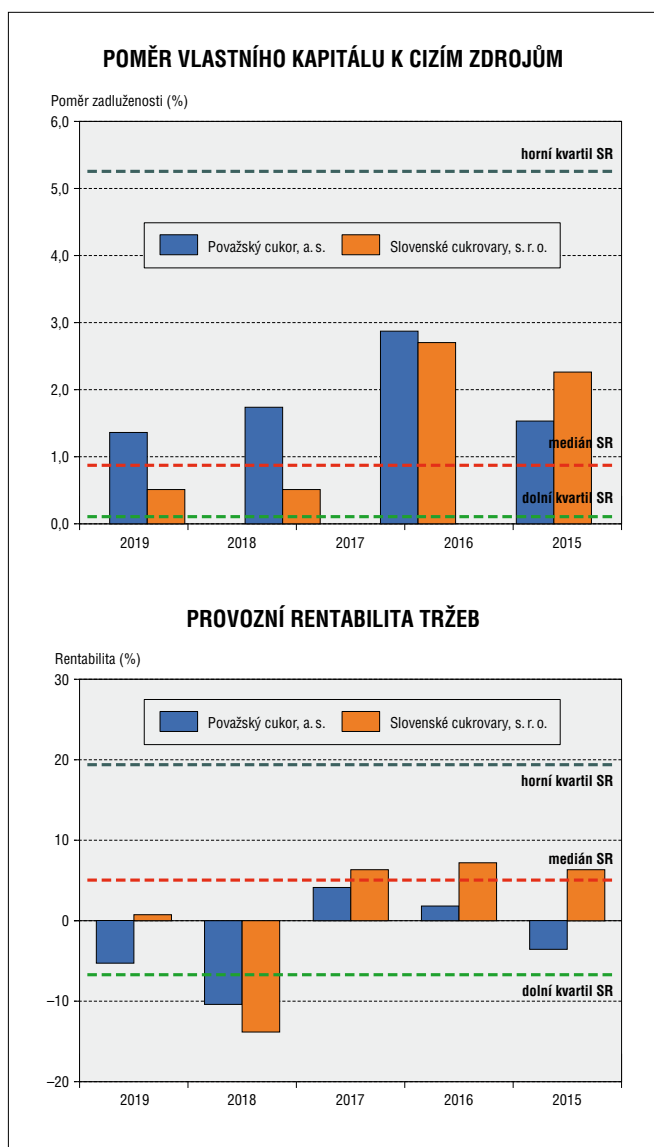
Cílem článku je porovnat cukrovary na Slovensku, v procesu transformace Evropského trhu s cukrem, z pohledu hodnocení finančního zdraví a možností vývoje finanční kondice. Chceme zjistit, zdali cukrovarnický průmysl na Slovensku dokáže udržet produkci a úroveň zisku i po zrušení kvót. Pro hodnocení finančního zdraví a kondice cukrovarů bylo zúženo analyzované období na roky 2016 až 2019. Za tímto účelem byly použity informace z aplikace Cribis společnosti CRIF sloužící pro prověřování kreditních a obchodních informací o firmách – www.cribis.cz. Vstupní údaje, včetně účetních závěrek, pocházejí ze zdrojů www.registeruz.sk a www.cribis.cz. Tyto údaje v roce 2018 nesplňovaly všechny kontrolní algoritmy, a to nezávisle na zdrojích účetních závěrek. Byla vybrána vhodná metodika výpočtů finančních ukazatelů. Je použita základní opisná statistika dolního kvartilu, mediánu a horního kvartilu. Vybrané ukazatele uvedené v tab. II. jsou graficky znázorněny společně s hodnotami dolního kvartilu (označení DK SR), mediánu (označení Me SR) a horního

Obr. 2. Vývoj vybraných ukazatelů – doba splatnosti pohledávek a doba splatnosti závazků – v cukrovarech na Slovensku v období let 2015 až 2019

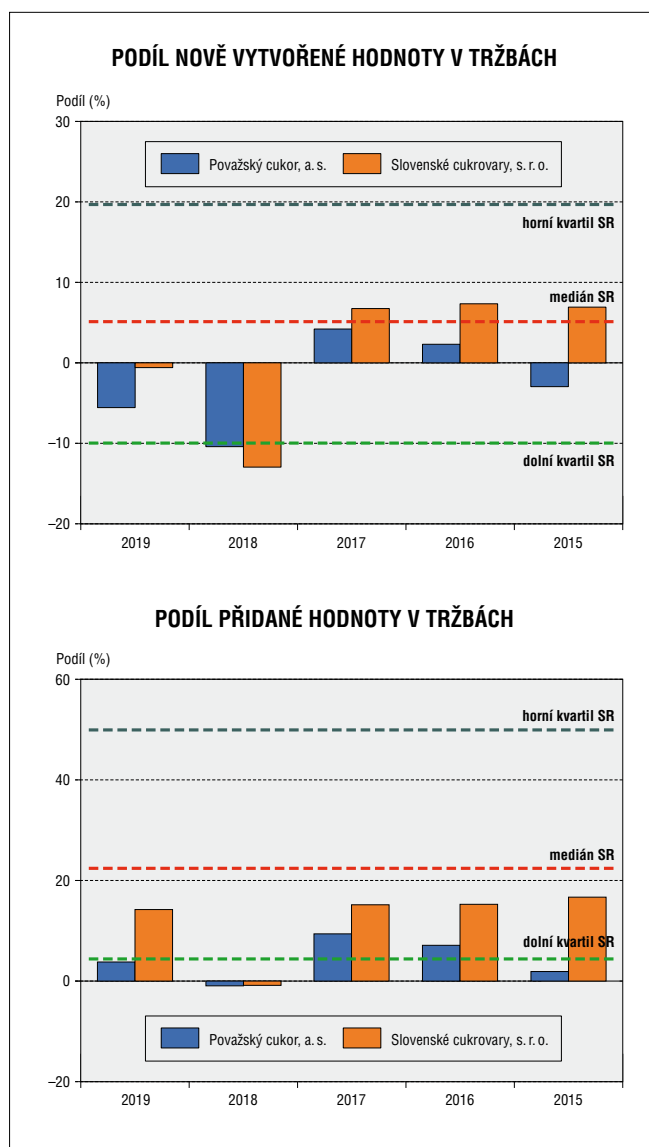

kvartilu (označení HK SR) reprezentujících hodnoty ukazatelů slovenských podniků za rok 2017. Tendence vývoje a srovnání v rámci Slovenska je zobrazeno v obr. 1. až obr. 4. Dolní kvartil, odděluje dolních 25 % vzestupně uspořádaných hodnot statistického znaku. Medián odděluje dolních 50 % vzestupně uspořádaných hodnot statistického znaku. Horní kvartil odděluje horních 25 % vzestupně uspořádaných hodnot statistického souboru podniků. Výpočty ukazatelů jsou provedeny na základě definičního vymezení v návaznosti na účetní výkazy. V roce 2017 reprezentoval Slovensko soubor 170 027 podniků. U vybraných ukazatelů jsme uvedli medián za region, kde se analyzovaný cukrovar nachází. To je důležité z pohledu posouzení hodnot ukazatelů ve srovnání s podnikatelským prostředím v daném regionu. V Trenčianskom kraji (v tab. I. medián označen Me TC) bylo hodnoceno 13 743 podniků a v Trnavském kraji (medián označen Me TA) 15 201 podniků. Rok 2017 je pro nás rozhodujícím, protože byly zrušeny kvóty a došlo k transformaci trhu s cukrem. V prvním kroku porovnáváme medián ukazatelů řady hodnot uspořádaných podle velikosti ukazatelů zastoupených v souboru.

Obr. 3. Vývoj vybraných ukazatelů – poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům a provozní rentabilita tržeb – v cukrova-
rech na Slovensku v období let 2015 až 2019

Obr. 4. Vývoj vybraných ukazatelů – podíl nově vytvořené hodnoty v tržbách a podíl přidané hodnoty v tržbách – v cukrova-
rech na Slovensku v období let 2015 až 2019

To nám dává možnost získat komplexnější obraz o rozložení hodnot v analyzovaném souboru podniků (17). Střední hodnoty (mediány) finančních ukazatelů podniků jsou uvedeny bez zohlednění významu jednotlivých podniků v souboru podniků za Slovensko, případně regionů sídel cukrovarů. Cukrovary jsou hodnoceny indexem CRIBIS finančního hodnocení na škále a1, a2, b1, b2, c1, c2, c3, d1, d2, e.

Analýza, výsledky a diskuse

Slovenské cukrovary zastihl proces transformace evropského trhu s cukrem v poměrně dobré kondici. V období let 2016 a 2017 cukrovary dosahovaly zisk. Považský cukor, a. s., orientoval svůj retailový segment na maďarský, slovenský a v malé míře na český trh. Průmyslový segment měl diverzifikovaný s nejvýznamnějšími prodejci v Řecku, Maďarsku, Slovensku a v Česku. Slovenské cukrovary, s. r. o., taktéž orientovaly prodejce na více trhů, hlavně na slovenský a maďarský trh. Cukrovary byly v roce 2017 finančně

zdravé i ve srovnání s mediány slovenských podniků, tak jak vidíme v tab. II. V hospodářském roce 2018 zaznamenaly oba cukrovary na Slovenku výraznou ztrátu, vyvolanou snížením cen cukru na trhu zemí EU a nepříznivými klimatickými podmínkami, které se negativně podepsaly jednak na úrodě cukrové řepy a také na cukernatosti (tab. III.).

Společnosti Považský cukor, a. s., se podařilo v roce 2019 snížit ztrátu oproti roku 2018 na úroveň -4 098 tis. eur. Ztrátu společnosti v roce 2019, obdobně jako v předchozím roce, vyvolala přetrvávající nízká cena cukru, nepříznivé klimatické podmínky, které působily na snížení výnosu cukrové řepy (v kampani 2019/2020 byla 58,4 t/ha) a cukernatosti (v kampani 2019/2020 byla 15,57 %). Cukrovar pokračoval v realizaci významných investic, které by se v příštích obdobích měly promítnout do lepších výsledků hospodaření. Míra krytí krátkodobých dluhů cukrovaru celkovým krátkodobým majetkem se postupně snižuje.

Slovenské cukrovary, s. r. o., dosáhly po ztrátovém roce 2018 v hospodářském roce 2019 zisk 1 191 tis. eur. Společnost pokračovala ve významných investicích, které jí zlepší postavení

Tab. III. Použité ukazatele pro posouzení finanční kondice cukrovarů

Finanční ukazatel	Považský cukor, a. s.					Slovenské cukrovary, s. r. o.				
	2019	2018	2017	2016	2015	2019	2018	2017	2016	2015
Průměrný počet zaměstnanců	196	199	199	191	189	168	167	166	172	177
Počet dní kampaně	118	112	93	130	97	113	120	128	151	128
Zpracovaná cukrová řepa (t)	604 402	599 293	533 601	721 313	567 602	557 938	582 407	648 732	721 235	623 675
Aktiva celkem (tis. EUR)	67 025	67 049	67 744	77 625	76 454	51 724	48 002	51 586	67 106	58 571
Tržby (tis. EUR)	81 332	73 752	132 560	130 606	122 254	48 437	56 404	75 983	79 096	62 637
Zisk / Ztráta (tis. EUR)	-4 098	-7 832	3 153	2 382	-5 559	1 191	-7 613	3 571	4 387	3 130
Likvidita III. stupně	1,34	1,58	2,25	1,53	1,46	3,56	3,12	2,43	2,47	3,25
Doba obratu zásob	109,45	122,93	58,48	91,76	92,11	157,45	127,08	117,83	121,99	113,42
Doba splatnosti pohledávek	59,28	61,19	47,54	42,56	46,57	64,68	44,94	31,10	97,34	117,79
Doba splatnosti závazků	117,03	112,67	44,03	77,32	88,66	216,44	173,80	39,57	71,70	60,46
Poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům	1,36	1,74	2,87	1,53	1,41	0,51	0,51	2,70	2,26	3,28
Provozní rentabilita tržeb	-5,27	-10,41	4,13	1,81	-3,58	0,74	-13,83	6,35	7,17	6,32
Podíl nově vytvořené hodnoty v tržbách	-5,54	-10,39	4,20	2,30	-2,96	-0,57	-12,95	6,76	7,38	6,92
Podíl přidané hodnoty v tržbách	3,82	-0,94	9,35	7,15	1,92	14,22	-0,81	15,15	15,31	16,74
Podíl EBITDA v tržbách	-3,02	-8,01	5,45	2,48	-2,47	3,98	-10,41	8,32	9,20	9,22

Pramen: www.cribis.cz, expertní analýza, vlastní zpracování z www.registeruz.sk, ŠÚ SR

na trhu (ekologická teplárna za 6,7 mil. eur). Průměrnou dobu vázanosti finančních prostředků v zásobách podniku měly v roce 2017 cukrovary výrazně odlišnou. Lepší, s dobou obratu zásob 58 dnů, byl Považský cukor, a. s. V následujících letech došlo k výraznému prodloužení hodnoty tohoto ukazatele. Z tab. III. je vidět příznivější vývoj pro Považský cukor, a. s. V roce 2019 Slovenské cukrovary, s. r. o., dosáhly doby obratu zásob zhruba 157 dnů, v případě Považského cukru, a. s., to bylo cca 109 dnů (obr. 1.). Průměrnou dobu od vzniku pohledávek po její inkaso od dlužníků měly v roce 2017 cukrovary nižší, než byl medián slovenských podniků. Slovenské cukrovary, s. r. o., měly tuto hodnotu nižší v porovnání s mediánem všech podniků v Trnavském kraji, a to na úrovni 31 dnů, zatímco Považský cukor, a. s., dosahoval cca 47 dnů. V následujících letech se pak doba splatnosti pohledávek prodloužila přibližně na 65 dnů, respektive 59 dnů v roce 2019. Doba splatnosti pohledávek si cukrovary udržují na dobré úrovni.

V kombinaci s dobou splatnosti závazků podporují cukrovary své peněžní toky. Průměrnou dobu od vzniku závazků podniku vůči nebankovním věřitelům po jejich vypořádání měly cukrovary v roce 2017 z pohledu dodavatelů do cukrovarů lepší, než byl medián slovenských podniků, respektive i regionálních podniků v analyzovaných krajích.

Cukrovary byly ve splatnosti závazků mezi 25 % slovenských podniků, jejichž doba splatnosti závazků byla do 48 dnů. Tato skutečnost působila podpůrně na peněžní toky pěstitelům a dodavatelům cukrové řepy. Podmínky na trhu s cukrem se po roce 2017 podepsaly i na době splatnosti závazků, která v roce 2019 vzrostla (obr. 2.). U Považského cukru, a. s., byla 117 dnů a v případě společnosti Slovenské cukrovary, s. r. o., dokonce 216 dnů, tak jak je to uvedeno v tab. III. Výše uvedený stav obecně podpořil peněžní toky cukrovarnických společností. Vzhledem k předpokladu cash pooling (optimalizaci firemních

účtu k mateřské společnosti), jsme se analýze likvidity a peněžních toků nevěnovali do hloubky.

Závěr

Proces transformace Evropského trhu s cukrem nastavil po zrušení kvót možnosti, ale i rizika z propadu cen a zvýšené nabídky cukru. Samotné finanční výsledky analyzovaných cukrovarů ukazují pozitivní přístup řízení a rozvoje ze strany nadnárodních vlastníků a kvalitního managementu. Je velká pravděpodobnost udržení stávajících trhů. Považský cukor, a. s., orientuje svůj retailový segment na maďarský, slovenský a v malé míře na český trh. Průmyslový segment se orientoval do jedenácti zemí, a to hlavně do Řecka, Maďarska, Slovenska a Rumunska. Cukrovary na Slovensku podnikají, z pohledu finančního hodnocení odvětví v podprůměrném odvětví z převažující činnosti (NACE) 10.81 – Výroba cukru. Cukrovar Slovenské cukrovary, s. r. o., realizoval za rok 2019 největší část své produkce na slovenském, maďarském a českém trhu. Firma se základním kapitálem 5 710 tis. eur je v hodnocení metodikou Cribis za rok 2019 s 0,59% pravděpodobností bankrotu, indexem platební morálky AAA+, finančním hodnocením c2 a se stupněm mírně zvýšeného rizika. Finančně ekonomická rovina je hodnocena jako zdravá s průměrnou finanční situací (obr. 3., obr. 4., tab. III.) a exportem v odhadované úrovni 44 720 tis. eur, co představuje 58,85 % tržeb. Je zařazena v kategorii podniků s počtem zaměstnanců 100–149 a v kategorii obratu 50 000 až 149 999,9 tis. eur. Cukrovar Považský cukor, a. s., se základním kapitálem 39 839 tis. eur je v hodnocení metodikou Cribis za rok 2019 s 1,03% pravděpodobností bankrotu, indexem platební morálky AAA+, finančním hodnocením c3 a se stupněm

zvýšeného rizika. Finančně ekonomická rovina je hodnocena jako zdravá s průměrnou finanční situací podniku (obr. 3., obr. 4., tab. III.) a exportem v odhadované úrovni 55 532 tis. eur, co představuje 75,3 % tržeb. Je zařazen v kategorii podniků s počtem zaměstnanců 150–199 a kategorií obrátu 50 000 až 149 999,9 tis. eur.

V článku byly použity informace z aplikace Cribis společnosti CRIF sloužící pro prověřování kreditních a obchodních informací o firmách (www.cribis.cz).

Souhrn

Článek posuzuje slovenské cukrovary v procesu transformace trhu s cukrem v zemích EU z pohledu finančního zdraví a finanční kondice. Cukrovary na Slovensku měly před začátkem kampaně 2020/2021 malou pravděpodobnost bankrotu a dobrou platební morálku vůči svým odběratelům, kterou si držely v celém analyzovaném období. Z pohledu stupně rizika má cukrovar Považský cukor, a. s., stupeň zvýšeného rizika a Slovenské cukrovary, s. r. o., mírně zvýšeného rizika. Je velký předpoklad, že při nastavených parametrech prostředí si analyzované cukrovary na Slovensku udrží stávající produkci cukru, své finanční zdraví a finanční kondici.

Klíčová slova: finanční zdraví, finanční kondice, rentabilita, transformace.

Literatura

- Licht, F. O.: Estimate of European Beet Sugar Production 2008/09. *Int. Sugar J.*, 110, 2008 (1318), s. 606.
- ŘEZBOVÁ, H.; BELOVÁ, A.; ŠKUBNA, O.: Sugar Beet Production in the European Union and Their Future Trends. *Agris On-Line Papers in Economics and Informatics*, 5, 2013 (4), s. 165–178.
- NOLTE, S.; HARALD G.: Developments in the EU and World Sugar Markets in 2009. *Sugar Ind. / Zuckerind.*, 135, 2010 (1), s. 29–35.
- NOLTE, S.; BUYSSSE, J.; HUYLENBROECK, G. V.: Modelling the Effects of an Abolition of the EU Sugar Quota on Internal Prices, Production and Imports. *Europ. Rev. of Agricult. Econ.*, 39, 2012 (1), s. 75–94.
- PÁNKOVÁ, L.; AULOVÁ, R.; JAROLÍMEK, J.: Economic Aspects of Precision Agriculture Systems. *Agris On-Line Papers in Economics and Informatics*, 12, 2020 (3), s. 59–67.
- WIMMER, S.; SAUER, J.: Profitability Development and Resource Reallocation: The Case of Sugar Beet Farming in Germany. *Journal of Agricultural Economics*, 71, 2020 (3), s. 816–837.
- AUTREY, L. ET AL.: Competitiveness of Different Sugarcane Industries in an Era of Low Sugar Prices. *Sugar Ind. / Zuckerind.*, 145, 2020 (2), s. 94–103.
- HILL, T.; WESTBROOK, R.: SWOT Analysis: It's Time for a Product Recall. *Long Range Planning*, 1997 (30), s. 46–52.
- MATZLER, K.; SAUERWEIN, E.: The Factor Structure of Customer Satisfaction: An Empirical Test of the Importance Grid and the Penalty-Reward-Contrast Analysis. *Inte. Journal of Service Industry Management*, 13, 2002 (4), s. 314–332.
- Janšto, E.; Polakovič, P.; Hennyeyová, K.; Slovákova, I.: Analysis of the Current Support of E-marketing Activities in Selected Enterprises of the Wine Sector in Slovakia. *Agris On-Line Papers in Economics and Informatics*, 11, 2019 (4), s. 31–37.
- MATZLER, K.; SAUERWEIN, E.; HEISCHMIDT, K. A.: Importance-Performance Analysis Revisited: The Role of the Factor Structure of Customer Satisfaction. *Service Ind. J.*, 23, 2003 (2), s. 112–129.
- JONKMAN, J.; BARBOSA-PÓVOA, A. P.; BLOEMHOF, J. M.: Integrating Harvesting Decisions in the Design of Agro-Food Supply Chains. *European J. of Operational Res.*, 276, 2019 (1), s. 247–258.
- Začala sa cukrovarnícka kampaň 2018/2019. Bratislava: Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, 2018, [online] <http://www.sppk.sk/clanok/2280>.

- Cukrová Repa, Cukor – Situačná a Výkladová Správa k 30. 9. 2019. Bratislava: VÚEPP Bratislava, 2020, 33 s., ISSN 1338-7243.
- TÓTH, M.; POKRIVČÁK, J.: Ekonomické prínosy pestovania cukrovej repy na Slovensku. *Listy cukrov. řepař.*, 135, 2019 (9–10), s. 318–321.
- BERANOVÁ, M.; NAVRÁTILOVÁ, M.; ČERMÁKOVÁ, H.: Zhodnocení hospodaření českých cukrovarů a jejich porovnání s EU-28. *Listy cukrov. řepař.*, 132, 2016 (9–10), 322–24.
- MORAVČIKOVÁ, E.; DVOŘÁK, M.: Zmeny v štruktúre a finančnej výkonnosti podnikov cestovného ruchu v regiónoch SR. In KLÍMOVÁ, V., ŽÍTEK, V. (EDS.): *XXI. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Conference Proc.*, 2018, s. 541–48.

Dvořák M., Smutka L., Krajčířová R., Kádeková Z., Pulkrábek J.: Slovak Sugar Factories in European Sugar Market Transformation Process

The paper assesses Slovak sugar factories in the process of transformation of the European sugar market from the point of view of financial health and financial condition. Before the start of the 2020/2021 campaign, sugar factories in Slovakia had a low probability of bankruptcy and excellent payment morale towards their customers, which they maintained throughout the analysed period. From the point of view of the degree of risk, the Považský cukor, a. s., has a degree of increased risk and Slovenské cukrovary, s. r. o., has a slightly increased risk. There is a great promise that with the set environmental parameters, the analysed Slovak sugar factories will maintain their sugar production, their financial health and financial condition.

Key words: financial health, financial condition, profitability, transformation.

Kontaktní adresa – Contact address:

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph. D., Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta provozně ekonomická, Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchbát, Česká republika, e-mail: smutka@pef.czu.cz

